

2013 թ. մարտի 26-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Արթուր Ստեփանյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Օլեգ Աղասյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց մարտի 26-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2013 թ. փետրվարին արձանագրվել է 0.4% գնանկում, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 3.1%՝ գտնվելով տատանման թույլատրելի միջակայքի ստորին հատվածում: Փետրվարի գնանկումը պայմանավորվել է հիմնականում պարենային ապրանքների գների նվազմամբ՝ 0.7% (նպաստումը՝ շուրջ 0.4 տոկոսային կետ), որի կառուցվածքում նվազում է դիտվել «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» և «Միրգ» ապրանքախմբերի գներում՝ համապատասխանաբար 6.2% և 2.6% (ընդհանուր նպաստումը գնանկմանը՝ շուրջ 0.5 տոկոսային կետ): Փետրվարին բնականոն գնաճը շարունակել է ցուցաբերել կայուն վարքագիծ՝ գրանցելով ընդամենը 0.2% գնաճ, որի պարագայում 12-ամսյա ցուցանիշը կազմել է 3.5%: 12-ամսյա գնաճի փաստացի զարգացումները համահունչ են եղել փետրվարին արված կանխատեսման բազային սցենարի հետ, որի պարագայում, հաշվի առնելով նաև մարտին ակնկալվող գնաճը, 2013 թ-ի առաջին եռամսյակում գնաճը գնահատվում է 3.5%:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2013 թ. հունվար-փետրվարին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 8%: Վերջինս հիմնականում պայմանավորվել է արդյունաբերության և ծառայությունների ճյուղերի աճերով՝ համապատասխանաբար 16.0% և 7.1%: Գյուղատնտեսության և շինարարության ճյուղերի թողարկման ծավալների աճերը կազմել են համապատասխանաբար 2.2% և -8%: Նշված զարգացումների պահպանման պարագայում, ամենայն հավանականությամբ, 2013 թ. առաջին եռամսյակի տնտեսական աճի ցուցանիշը փոքր-ինչ բարձր կլինի ծրագրի բազային սցենարով նախատեսված մակարդակի նկատմամբ:

Արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներից 2013 թ. հունվար-փետրվարին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 30.4%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ 8.9%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 7.2%-ով:

2013 թվականի առաջին եռամսյակում պահպանվել են մասնավոր սպառման աճի բարձր տեմպերը, իսկ մասնավոր ներդրումների մասով դիտվել է սպասվածից ավելի դանդաղ տեմպերով վերականգնում: Ըստ ԿԲ գնահատումների, եռամսյակը կավարտվի մասնավոր սպառման 9.2% և մասնավոր ներդրումների 5.1% աճերով: Հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա առաջին եռամսյակի արդյունքներով ակնկալվող ընդլայնողի փոխարեն գնահատվում է զսպող՝ պայմանավորված պետական ծախսերի տնտեսումներով և նախատեսվածից ավել հարկերի հավաքագրմամբ:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Առաջին եռամսյակում ֆինանսական շուկայի տոկոսադրույքները հիմնականում ցուցաբերել են կայուն վարքագիծ. միջբանկային ռեպո միջին ամսական տոկոսադրույքը մարտի 15-ի դրությամբ կազմել է 8.4% (նախորդ տարվա վերջի նկատմամբ նվազումը 1.4 տոկոսային կետ), մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատուսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ 9.7% (նվազումը՝ 0.6 տոկոսային կետ), բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը՝ 7.7% (նվազումը՝ 0.3 տոկոսային կետ):

ՀՀ արտարժույթի շուկայում մարտի 15-ի դրությամբ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի միջին փոխարժեքը՝ նախորդ տարվա դեկտեմբերի միջինի համեմատությամբ արժեզրկվել է 1.4%-ով՝ կազմելով 411.5 դրամ, եվրոյի նկատմամբ՝ 0.6%-ով՝ կազմելով 535.7 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ՝ 1.3%-ով՝ կազմելով 13.4 դրամ:

2013 թ. փետրվարի արդյունքներով ձևավորվել է դրամավարկային հետևյալ միջավայրը. փողի և դրամային զանգվածների 12-ամսյա աճերը կազմել են համապատասխանաբար 20.9% և 13.0%, որոնց կառուցվածքում դրամային ավանդների աճը կազմել է տ/տ 19.0%, իսկ արտարժույթային ավանդներինը՝

31.4% (բացառելով փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը՝ 24.8%): Վարկավորման աճի բարձր տեմպերը պահպանվել են՝ կազմելով տ/տ 26.1%՝ կառուցվածքում պահպանելով արտարժույթային վարկերի գերակշռությունը:

2013 թ. առաջին եռամսյակում պահպանվել են զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների քաղաքական լուծումների վերաբերյալ անորոշությունները և համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղման միտումները: Այդ պայմաններում հումքային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում գրանցվել են չափավոր աճի, իսկ պարենային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում՝ գնանկումային միտումներ: Այսպես, «Intercontinental Exchange» (ICE) բորսայում գնանշվող Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարելի միջին գնի աճը նախորդ եռամսյակի նկատմամբ գնահատվում է 2.4% (տ/տ նվազում՝ 4.6%): Արդյունաբերական մետաղներից Լոնդոնի մետաղների բորսայում գնանշվող պղնձի գնի աճը ակնկալվում է եռ/եռ 0.7%-ով (տ/տ նվազում՝ 4.2%):

Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից ս.թ. մարտի 7-ին հրապարակված պարենի գների ինդեքսը 2013 փետրվարին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 0.12%-ով, որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ ինդեքսը նվազել է 2.5%-ով: Առաջին եռամսյակի արդյունքներով գնահատվում է հացահատիկի գնի նվազում 10.0% (տ/տ աճը՝ 14.8%) և շաքարավազի գնի նվազումը 5% (տ/տ 25.0% նվազում):

Առաջին եռամսյակում եվրոյի արժևորումը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ գնահատվում է ավելի քան 2% (տ/տ արժևորումը՝ 0.9%):

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին հատվածում պահպանվել են զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների քաղաքական լուծումների վերաբերյալ անորոշությունները և համաշխարհային տնտեսական աճի տեմպերի դանդաղման միտումները: Այդ պայմաններում հումքային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում գրանցվել են չափավոր աճի, իսկ պարենային հիմնական ապրանքների միջազգային շուկայում՝ գնանկումային միտումներ: Այս զարգացումների ներքո, կանխատեսվող հորիզոնում արտաքին հատվածը կբնութագրվի համաշխարհային տնտեսական աճի վերականգնման դանդաղ տեմպերով, որի պարագայում արտաքին հատվածից գնաճային ճնշումներ չեն ակնկալվում:

Խորհուրդը գնահատեց, որ ՀՀ տնտեսությունում, վերջին զարգացումների համաձայն, իրական տնտեսական աճը գերազանցել է ակնկալիքները՝ պայմանավորված հիմնականում արդյունաբերության և ծառայությունների կանխատեսվածից բարձր աճերով, ինչն էլ ուղեկցվել է մասնավոր ծախսումների՝ սպասվածից բարձր աճով: Միևնույն ժամանակ, այդ ընթացքում Կառավարության կողմից իրականացվել է դրամավարկային քաղաքականության 2013 թ. առաջին եռամսյակի ծրագրում դրված բազային սցենարի համեմատ առավել զսպող հարկաբյուջետային քաղաքականություն, ինչը հիմնականում չեզոքացրել է ներքին գների վրա մասնավոր պահանջարկի գնաճային ազդեցությունը: Այս պարագայում, ինչպես և ակնկալվում էր, կանխատեսվող հորիզոնում գնաճի վրա ներքին տնտեսության ազդեցությունը մնում է թույլ գնաճային:

Հաշվի առնելով վերոնշյալ զարգացումները, ինչպես նաև կանխատեսվող հորիզոնում ՀՀ տնտեսությունից սպասվող թույլ գնաճային միջավայրի ազդեցությունը 12-ամսյա գնաճի հետագա վարքագծի վրա, ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում շարունակել ծրագրով նախատեսված չեզոք դրամավարկային քաղաքականության իրականացումը՝ անփոփոխ թողնելով վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը: Այդ պարագայում գնահատվում է, որ մինչև երկրորդ կիսամյակ 12-ամսյա գնաճը կմոտենա 4% նպատակային ցուցանիշին և կանխատեսող հորիզոնում կպահպանվի դրա շրջանակներում:

2013 թ. մարտի 26-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար 9.5% և 6.5%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61 էլ-փոստ. mcba@cba.am www.cba.am